

INTERNE GENEESKUNDE

Addison Crisis

U bent bij de internist onder behandeling i.v.m. ziekte van Addison. In deze folder vindt u informatie over Addison crisis en het voorkomen ervan.

Wat is een Addison Crisis?

Bij koorts (temperatuur is hoger dan 38.0°C), ziekte of grote geestelijke stress maken gezonde bijnieren extra cortisol. Bij sommige patiënten met een hypofyse- of bijnieraandoening doen de bijnieren dat niet of onvoldoende. Daarom moeten dergelijke patiënten in die gevallen extra Hydrocortison innemen. Gebeurt dat niet, dan ontstaan klachten van misselijkheid, braken en buikpijn, en vervolgens een levensbedreigende situatie van lage bloeddruk, lage bloedsuikers en coma. Dit wordt bijniercrisis of Addison crisis genoemd.

De alarmsignalen van een Addison crisis zijn: misselijkheid, braken, minder alert, suf, bleek, koorts, spierpijn en buikpijn.

Addison Crisis voorkomen!

Met tijdige aanpassing van de dosis Hydrocortison (stressdosis) kunt u een Addison crisis voorkomen. Dit is van levensbelang en daarom zal de arts tijdens het polibezoek regelmatig de stressinstructies doornemen.

Bij kleine medische ingrepen, zoals bijvoorbeeld het trekken van een kies of verwijderen van een moedervlek, dient u tevoren uw hydrocortisondosis te verdubbelen. Wanneer uw normale dosis 's morgens 20 mg is en 's avonds 10 mg, neem dan 's morgens voor het bezoek aan de (tand)arts 40 mg Hydrocortison.

Bij koorts (lichaamstemperatuur boven de 38.0°C) dient u de hoeveelheid Hydrocortison te verdubbelen of zelfs verdrievoudigen gedurende de hele periode van koorts en daarna weer terug te gaan naar het oorspronkelijke schema. Overleg bij twijfel met uw arts.

Bijvoorbeeld:

<u>Normale dosis</u>	<u>drie dagen koorts</u>
20 mg 's morgens	60 mg 's morgens
10 mg 's avonds	30 mg 'a avonds

Indien u de medicijnen niet kunt innemen of ze uitbraakt (of soms bij ernstige diarree) dan moeten deze door een arts in een injectie of door een infuus worden toegediend. Het kan nodig zijn u hiervoor tijdelijk in het ziekenhuis op te nemen.

Bij een dreigende Addison crisis (braken, diarree of bewustzijnsverlies) moet zo snel mogelijk Hydrocortison (Solucortef® ampul) worden gespoten en contact worden gelegd met uw huisarts of behandelend internist-endocrinoloog. Buiten kantooruren kan ook via de Huisartenpost gebeld worden. Achter in de folder, kunt u de telefoonnummers noteren.

Soms kunnen wij u of een naaste leren zelf Hydrocortison (Solucortef® ampul) te spuiten, zodat u dat in noodsituaties thuis kan (laten) doen: dat is noodzakelijk bij braken, diarree of bewustzijnsverlies.

Moet u geopereerd (bijvoorbeeld een nieuwe heup krijgen of de galblaas moet worden verwijderd) dan is ook een stressdosis noodzakelijk.

Zorg er ook zelf voor dat de anesthesioloog (= specialist die narcose geeft) weet dat u extra Hydrocortison nodig hebt. Dit wordt meestal in infuusvorm, vlak voor de operatie gegeven.

Mocht u iets overkomen op straat of in het buitenland, dan is het van levensbelang dat hulpverleners weten dat u extra Hydrocortison nodig hebt: zorg er dus voor dat ze dat gemakkelijk kunnen ontdekken, bijvoorbeeld door het dragen van een medaillon of armband. De Nederlandse Vereniging voor Addison en Cushing patiënten (www.nvacp.nl) of apotheek kan u hierover informeren.

Tot slot

Mocht u naar aanleiding van deze folder nog vragen hebben kunt u contact opnemen met de polikliniek interne geneeskunde – endocrinologie; Telefoonnummer: (0475) 38 21 87.

Overzicht telefoonnummers

Huisarts	Naam: Dr.	Tel.nr.
Internist	Naam: Dr.	Tel.nr.
Huisartsenpost		Tel.nr.

Vragenlijst beoordeling folder

U heeft de folder over Addison crisis ontvangen. Voordat de folder op grote schaal wordt gedrukt en verspreid, willen we eerst de mening vragen aan een aantal mensen. Dit om te kijken of er iets verbeterd kan worden.

Wilt u, na het lezen van de folder, de onderstaande vragenlijst invullen? Bij elke vraag kunt u het juiste antwoord aankruisen en eventueel toelichten.

1. De informatie in de folder is:
 - duidelijk
 - neutraal
 - onduidelijk, want

2. De informatie in de folder is:
 - te veel, want
 - voldoende
 - te weinig, omdat

3. De folder is:
 - te lang, omdat
 - precies lang genoeg
 - te kort, omdat

4. Staan er volgens u dingen in die onjuist zijn?
 - nee
 - ja, namelijk

5. Staan er woorden of termen in die u niet begrijpt? Zo ja, welke?

6. Wat vindt u van de kافت van de folder:

- mooi
- neutraal
- niet mooi
- anders, nl.:

Evt. opmerking:

7. Heeft u nog algemene opmerkingen over de folder:

- nee
- ja, namelijk

Wilt u zo vriendelijk zijn de ingevulde lijst opsturen naar de afdeling Patiëntencommunicatie. Als u gebruik maakt van het antwoordnummer hoeft u geen postzegel te gebruiken.

Het adres is: Laurentius Ziekenhuis
 T.a.v. Patiëntencommunicatie
 Antwoordnummer 1059
 6040 VB Roermond

Vriendelijk bedankt!